

Teema: Kelleks sa ennast pead? – Identiteet

Osa 1: Milline on minu identiteet?

Millised tegurid määravad meie olemuse? Selles osas heidame pilgu iseendale ja püüame kindlaks teha, millised inimesed, kohad ja asjad aitavad meil ennast määratleda.

Hoiatus! Õppetükk sisaldab linke YouTube'ile jt veebisaitidele. Väljaspoolsete veebisaitide sisu võib muutuda ja selle sobivust õpilastele tuleb kontrollida.

Käesoleva osa õpitulemused

Õpilased õpivad

- määratlema identiteeti kui painduvat, mitte muutumatut omaduste kogumit;
- mõistma, et identiteetide paljusust tuleb hinnata ja austada;
- aru saama, et igal rahval on oma meetodid või vahendid nn kollektiivse identiteedi loomiseks;
- välja kujundama oma arvamuse Euroopa identiteedi või identiteetide kohta.

Õppematerjalid

Õppematerjal 1	Vene matrjoškade šabloonid
Õppematerjal 2	Euroopa kaardid ja maal
Õppematerjal 3	Euromündid
Õppematerjal 4	Karikatuurid eurooplastest

Klassitöö 1: Mis teeb minust selle, kes ma olen? (kestus 20 minutit)

Allikas: © Shutterstock

Arutlege õpilastega, mida nende arvates tähendab sõna „identiteet“. Kas nende arvates on olemas üks konkreetne asi, mis nende olemuse kokku võtab? Või on palju tegureid ja omadusi, mis teevad neist selle, kes nad parajasti on? Kas identiteet on individuaalne või kollektiivne? Kas see võib olla mõlemat? Sõna „identiteet“ kasutatakse sageli koos selliste mõistetega nagu rahvus ja kodakondsus, aga muu hulgas ka selliste iseloomustavate sõnadega nagu füüsiline, sotsiaal-majanduslik, usuline ja

EUROOPA AJALOO MAJA

kultuuriline. Et suunata õpilasi nendel teemadel arutlema, võite kasutada kirjanduslikke allikaid, nt katkeid elulooraamatutest. Väga hea näide on Amin Maaloufi paljudesse keeltesse tõlgitud raamatu „*Les Identités meurtrières*” esimene peatükk.

Paluge õpilastel omaette mõelda, millised tegurid ja omadused on nende enesemääratlust kujundanud, pidades silmas eespool nimetatud mõisteid. Julgustage neid välja pakkuma uusi tegureid, mida pole veel mainitud. Paluge õpilastel otsida sellele küsimusele vastuseid, kirjutada või joonistada need Vene matrjoška šabloonidele (õppematerjal 1) ning vastuseid põhjendada. Suurim nukk kujutab identiteeti, millega õpilane end kõige rohkem samastab, ja väiksem nukk identiteeti, millega ta end kõige vähem samastab. Seejärel kirjutage vastused tahvlile või kasutage mõnda elektroonilist tagasisidevahendit, nagu [AnswerGarden](#) ning jälgige, kuidas kõige sagedamini pakutud sõnad suuremaks muutuvad. Paluge õpilastel oma nimed nukkude tagaküljele kirjutada, sest neid läheb uuesti vaja käesoleva osa viimases ülesandes. Rõhutage, et identiteedi eri komponentide uurimine on kasulik tegevus, sest see aitab aru saada, et identiteet ei ole üks kindel omadus, vaid omaduste kogum.

Rühmatöö 1: Looge endale riik! (kestus 15 minutit)

Moodustage klassis enam-vähem võrdse suurusega rühmad. Paluge õpilastel luua üks uus riik, mille kõik kodanikud tunneksid oma riigiga suurt ühtekuuluvust. Kuidas saavad ühe riigi kodanikud, kellel on väga erinev identiteet ning oma tavad ja veendumused, rahulikult koos eksisteerida? See on olnud riikide jaoks suur murekoht varasematel aegadel ja on seda ka praegu. Paluge õpilastel välja pakkuda ideid, lähtudes järgmisest:

- ühised kogemused
- ühine poliitiline ja õiguslik taust
- ühised rituaalid (nt valimised)
- ühine ideoloogia / ühised õigused
- ühised sümbolid (nt lipp, hümn, pass, rahaühik)
- vastastikune austus ja kultuuridevaheline mõistmine.

Rühmad peaksid oma uue riigi loomise ideid omavahel võrdlema ja kõrvutama neid ka oma koduriigis kehtivate põhimõtetega. Selgitage õpilastele, mis vahe on mõistetel „riik” ja „rahvus”, tuletades meelde käesoleva osa alguses toodud definitsioone. Võib-olla suudavad õpilased pakkuda välja veelgi paremaid ideid kaasavama riigi loomiseks!

EUROOPA AJALOO MAJA

Rühmatöö 2: Kas on võimalik kindlaks määrata Euroopa identiteeti? (kestus 20 minutit)

Allikas: © Shutterstock

Rahvusliku identiteedi mõiste on enamiku inimeste jaoks tuttav. Kas on aga olemas selline asi nagu Euroopa identiteet? Paljud eurooplased kuuluvad nüüd majandus- ja rahaliitu, kuid kas need komponendid üksi loovad kõigi Euroopa rahvaste jaoks ühise identiteedi? Kas ühise Euroopa identiteedi loomine sedavõrd eripalgelise ajaloo- ja kultuuripärandiga maailmajaos on üldse võimalik? Nii nagu inimeste enesemääratlus aja jooksul muutub, teiseneb ja uueneb ka Euroopa identiteedi mõiste.

Moodustage klassis väikesed rühmad ja jagage välja õppematerjal 2. Paluge rühmadel võrrelda eri sajandite Euroopa kaarte, et mõista, kuidas Euroopa piirid on pidevalt muutunud ja kuidas see on otseselt mõjutanud eurooplaste enesemääratlust. Paluge neil vaadata ka Euroopa Ajaloo Maja püsiekspositsiooni kuuluvat maali „Euroopa. Pooleliolev töö” ja selgitada selle tähendust seoses maakaartidega. Paluge õpilastel vastata järgmistele küsimustele, mis on esitatud ka õppematerjalis 2:

- Mida te märkate, kui võrdlete keskaegset, renessansiaegset ja 20. sajandi Euroopa kaarti? Kas see on mingis mõttes üllatav?
- Maalil „Euroopa. Pooleliolev töö” on Euroopa geograafilised kontuurid tähistatud jämedate pintsliõmmetega. Millise mulje see tehnika tekitab? Mida on kunstnik teie arvates püüdnud sellist tehnikat kasutades Euroopa Liidu kohta öelda? Millised on selle maali ja varem nähtud kolme Euroopa kaardi sarnasused ja erinevused?
- Kas need erinevad maakaardid mõjutavad teie arvamust teie enda rahvusliku või Euroopa identiteedi kohta?

Seejärel korraldage klassis arutelu ning paluge rühmadel oma vastuseid võrrelda ja teistele tagasisidet anda.

EUROOPA AJALOO MAJA

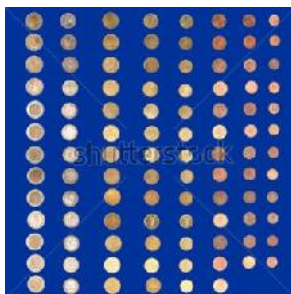
Rühmatöö 3: Kas eurooplased on tõesti „ühinenud mitmekesisuses”? (kestus 10 minutit)

Bulgarian: Единство в многообразието
Croatian: Ujedinjeni u različitosti
Czech: Jednotná v rozmanitosti
Danish: Forenet i mangfoldighed
Dutch: In verscheidenheid verenigd
English: United in diversity
Estonian: Ühinenud mitmekesisuses
Finnish: Moninaisuudessaan yhtenäinen
French: Unie dans la diversité
German: In Vielfalt geeint
Greek: Ενωμένοι στην πολυμορφία
Hungarian: Egység a sokféleségben
Irish: Aontaithe san éagsúlacht
Italian: Uniti nella diversità
Latvian: Vienoti daudzveidībā
Lithuanian: Suvienijusi įvairovę
Maltese: Magħquda fid-diversità
Polish: Zjednoczeni w różnorodności
Portuguese: Unidade na diversidade
Romanian: Unitate în diversitate
Slovak: Zjednotení v rozmanitosti
Slovene: Združeni v različnosti
Spanish: Unida en la diversidad
Swedish: Förenade i mångfalden

Allikas: [Euroopa Liidu veebisait](#)

Euroopa Liidu moto on „ühinenud mitmekesisuses”, mida näete siin erinevates Euroopa keeltes. Selle juhtlausega ühelt poolt tunnustatakse Euroopa rahvaste, kultuuride ja traditsioonide mitmekesisust, kuid teisalt tunnistatakse, et riikidel ja rahvastel on asju, mis on nende jaoks ühised. Veel üks näide Euroopa kahetisest olemusest on eri liikmesriikides vermitud euromündid, mille üks külg on kõigil ühesugune ja teine, nn rahvuslik külg, on riigiti erinev. Jagage klass väikesteks rühmadeks ja paluge neil vaadata euromüntide reproduktsioone (õppematerjal 3) ning vastata järgmisele küsimusele, mis on esitatud ka õppematerjalis:

- kas teie arvates on euromüntide kujundus kooskõlas ELi motoga? Põhjendage oma arvamust.

Allikas: © Shutterstock

Paluge rühmadel jagada tagasisidet klassiarutelu käigus. Seejärel aidake õpilastel euromündi rahvusliku külje näitel mõista, kuidas ajalugu ja mälu mängivad mõnikord olulist rolli kollektiivse identiteedi ja rahvuse või riigi enesemääratluse väljakujunemisel. Paluge õpilastel

EUROOPA AJALOO MAJA

mõelda selle üle, mida see tähendab Euroopa tasandil: mälestusi ajaloolistest sündmustest, olgu need head või halvad, peetakse sageli eurooplasi ühendavaks teguriks. Kas õpilased on selle väitega nõus või ei ole? Millised möödunud sündmused võiksid õpilaste arvates luua tunde ühisest Euroopa identiteedist? Paluge õpilastel arutleda selle üle, miks osa inimesi võib tunda, et ei saa ühist Euroopa identiteeti omaks võtta, ja mis võivad olla selle põhjused.

Vaadake seda blogi, et aidata õpilastel ühise Euroopa identiteedi olemuse teemal edasi arutleda. Seda materjali võib kasutada tunni ettevalmistamiseks või tunni käigus.

Do you feel part of a common European identity?

Started 25/10/2015

Future

Viviane Reding, Vice President of the European Commission, often speaks about her belief that stronger "political union" will be needed if the EU is to survive the coming decades. During a series

Allikas: [Veebisait Debating Europe](#)

Oluline on juhtida õpilaste tähelepanu sellele, et üldsuse teadvuses on alati olnud ja on ka praegu stereotüüpseid kuvandeid erinevatest Euroopa identiteetidest. Kuigi karikatuure luuakse nalja pärast, võivad need inimesi solvata. Jagage õpilastele välja õppematerjal 4 ja arutage ühiselt, mida nad arvavad kahel pildil kujutatud Euroopa identiteetidest. Paluge neil välja tuua piltide erinevused ja sarnasused. Ajaloolisi ja kaasaegseid näiteid kõrvutades saavad nad paremini aru karikatuuride üldisest tähendusest.

Allikas:

EUROOPA AJALOO MAJA

Tšehhi kunstnik David Černý on samuti loonud vastuolulise taiese, mis käsitleb mänguliselt Euroopa identiteedi ja iganenud stereotüüpide teemat. Tema skulptuur „Entropa” pandi 2009. aastal välja Brüsselis Justus Lipsiuse hoones. Vaadake õpilastega järgnevaid fotosid skulptuurist „Entropa” ning küsige, mida nad sellest arvavad ja mida kunstnik nende arvates tahtis sellega eurooplaseks olemise kohta öelda.

Allikas: [Sebastien Pirlet/Reuters](#)

Klassitöö 2: Identiteedi kihid (kestus 10 minutit)

Paluge õpilastel ette kujutada olukorda, kus nad on reisinud väljapoole Euroopat mõnda teise maailmajakku. Keegi küsib neilt, kust nad pärit on. Kuidas nad vastaksid? Kas nad nimetaksid oma maakonna, linna või rahvuse? Kas nad ütleksid, et on pärit Euroopast, või vastaksid kuidagi teisiti?

Paluge õpilastel vaadata veel kord vastuseid, mille nad kirjutasid esimese klassitöö ajal Vene matarjoškadele. Kas nad siis olid nimetanud Euroopat ühe osana oma identiteedist? Kui jah, siis kui tähtsaks nad seda teiste komponentidega võrreldes pidasid? Kas pärast Euroopa identiteedi teema üle arutlemist peaksid nad seda olulisemaks?

Korraldage selle klassitöö vastustest lähtuvalt arutelu selle üle, mil määral peavad õpilased oma identiteeti seotuks oma riigiga ja mil määral üldisemalt Euroopaga. Kas õpilased arvavad, et nad on kuidagi seotud laiema Euroopa identiteediga? Kuidas? Kui nad ei tunne sellist seost, siis mis võib olla selle põhjus?